

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Loudou ve věci

žalobce: **A. T.**
bytem X
státní příslušnost Ukrajina
zastoupený Mgr. Martinem Žákem
advokátem se sídlem Šlikova 550/6, 169 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2019, č.j. OAM-5/ZA-ZA11-VL18-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že se žalovaný nedostatečně zabývala důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu a v průběhu řízení si obstaral nedostatečné, neaktuální a netransparentní informace o zemi původu. Žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu opíral jednak o své důvodné obavy před nuceným povoláním do armády, ale také o politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině, kde dochází k průběžné nestabilitě a eskalacím konfliktu a to od roku 2014. Odkázal na doporučení Ministerstva zahraničních věcí, které občanům České republiky nedoporučuje cestovat do Doněcké a Luhanské oblasti, obzvláště pak do míst, která se nacházejí v blízkosti tzv. linie dotyku, kde stále dochází k nepravděpodobným ozbrojeným střetům. Probíhající konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou tak nemá vliv a reálný dopad pouze na některé oblasti země jak tvrdí žalovaná, ale negativně ovlivňuje všechny obyvatele Ukrajiny a dopadá na celé její území.
3. Dále žalobce uvedl, že v případě svého návratu do vlasti by měl jako důstojník a bývalý profesionální voják povinnost do armády nastoupit a v případě, že by toto odmítl, hrozil by mu trest odnětí svobody. S největší pravděpodobností by byl okamžitě převelen do východní části země, kde je zóna ATO (antiteroristická operace, doplněno městským soudem) a kde není situace ani po 5 letech probíhajících ozbrojených konfliktů stále stabilní. Dle veřejně dostupných informací (např. výroční zpráva Amnesty International z roku 2015, index EUR 50/1683/2015 o situaci na Ukrajině) se na východní Ukrajině konají bojové akce, které mohou mít za následek genocidu, etnické čistky a jiné zločiny proti lidskosti, proti míru nebo válečné zločiny, případně jiné závažné zločiny nepolitického charakteru. Žalobce tak zpochybňuje závěr žalované, že vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, byť by za oba tyto činy hrozil žadateli trest. Dle čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice Rady EU č. 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu tohoto postavení, může být za pronásledování považováno i trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by její výkon zahrnoval zločiny proti míru, válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, vážné nepolitické zločiny a jiné činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, a ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49). Žalobce proto uzavírá, že odmítání vojenské služby z důvodu svědomí a rizika nesení trestu za neochotu se případně podílet na zločinech proti lidskosti, proti míru nebo válečných zločinech, případně jiných závažných zločinech nepolitického charakteru, je zcela jistě relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž postačí určité riziko, že by k tomuto mělo dojít (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015, ve věci C-472/13, Shepherd). V neposlední řadě žalobce uvádí, že do armády nechce být povolán také proto, že jako člen Křesťanské církve evangelické nesmí z důvodu svého náboženského přesvědčení bojovat ani nikoho zabíjet, tím spíše že v oblasti protiteroristických operací žije mnoho jeho přátel, proti kterým by musel bojovat.
4. Žalovaný se též dopustil nesprávného právního posouzení ohledně relevantnosti soukromého a rodinného života žalobce na území České republiky, přičemž vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, což způsobilo i nepřezkoumatelnost

rozhodnutí pro nedostatek důvodů. I když rodinný život není sám o sobě důvodem k udělení doplňkové ochrany, dopad do soukromého a rodinného života je jedním z elementů posuzování celkového kontextu situace žadatele o mezinárodní ochranu. V případě návratu na Ukrajinu by totiž musel žalobce narukovat do armády, v opačném případě nastoupit do výkonu trestu odnětí svobody, čímž by mu bylo znemožněno realizovat rodinný život na Ukrajině. Nemožnost realizovat rodinný život ve vlasti je důvodem pro udělení doplňkové ochrany (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 – 36, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996, č. 23218/94, Gul proti Švýcarsku).

III. Vyjádření žalovaného

5. K námitce žalobce, že správní orgán během řízení vycházel z nedostatečných, neaktuálních a netransparentních informací o zemi jeho původu, žalovaný uvedl, že byl žalobce dne 10. 4. 2019 s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen a k těmto pouze v obecné rovině namítal, že nejsou aktuální pro jeho případ. Dále namítal, že informace obsažené v těchto zdrojích jsou sociálně – demografického charakteru a netýkají se válečné situace. Sám pak dodal pouze potvrzení o členství v církvi. Jiné vhodnější či aktuálnější informace žalobce však nedoložil či nenavrl. S ohledem na situaci na Ukrajině jsou použité informace pro posouzení žalobcovi žádosti přiměřeně aktuální
6. K námitce, že Ministerstvo zahraničních věcí nedoporučuje občanům cestovat do Doněcké a Luhanské oblasti, a to zejména do míst, která se nacházejí v blízkosti tzv. linii dotyku, žalovaný uvedl, že tato námitka není relevantní, neboť má žalobce možnost usadit se v některé oblasti, která je plně pod kontrolou centrální vlády v Kyjevě a nedotčena konfliktem.
7. Co se týče žalobcova tvrzení, že probíhající konflikt negativně dopadá na celé území Ukrajiny, nejedná o azylově relevantní skutečnost, jelikož tato situace dopadá na všechny občany Ukrajiny bez rozdílu. Žalobcova obava z nástupu do bojů zóně ATO z důvodu svědomí je toliko hypotetická. Žalobce jednak nebyl povolán do armády, na Ukrajině existuje náhradní vojenská služba a do bojových operací je povolávána profesionální armáda či dobrovolníci. Navíc žalobce je bývalým profesionálním vojákem.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
9. Žalobce podal dne 3. 1. 2019 žádost o mezinárodní ochranu. Uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany nebo politicky aktivní, má manželku a dvě děti. Žádost podal z důvodu, že se nechce účastnit vojenských operací, neboť je jediný, kdo zabezpečuje rodinu a stará se o dvě děti.

10. Při pohovoru dne 8. 1. 2019 výše uvedené důvody blíže rozvedl tak, že v letech 2001 až 2011 sloužil v armádě, nejprve 5 let studoval a pak byl 5 let velitelem v Dněpropetrovsku u železničního vojska. Působil jako zástupce vedoucího a byl zodpovědný za morální a psychickou stránku vojáků. V roce 2011 měl možnost podepsat kontrakt na dalších 5 let, ale rozhodl se v armádě skončit a začal podnikat. S manželkou podnikali do léta roku 2018, kdy pro slabou efektivitu podnikání ukončili. Žalobce byl pak nucen hledat způsoby, jak uživit rodinu a rozhodl se pro odchod do zahraničí. Vybral si ČR z důvodu, že je zde podobná mentalita a snadněji by se naučil jazyk. Asi po 3 týdnech pobytu v ČR byl na Ukrajině vyhlášen válečný stav. Vzhledem k tomu, že je poručík v záloze, byl by povolán do služby a musel by velet vojákům. Ke konfliktu na Ukrajině uvedl, že se jedná o politickou hru a takového konfliktu se účastnit nechce, druhým důvodem pak je skutečnost, že má dceru, která se nedávno narodila. K dotazu žalovaného uvedl, že žádné předvolání neobdržel, pouze volali z vojenské správy, zda nechce přijet a zvýšit si kvalifikaci, což odmítl.
11. Dne 17. 12. 2018 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě předpokládané zákonem o azylu neudělil. V odůvodnění žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Shrnul tvrzení uvedená žalobcem a vyšel z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině.
12. Shledal, že žalobce neuplatňoval v domovském státě žádná politická práva ani svobody, a nemohl být tedy z toho důvodu ani pronásledován, nesplňuje tedy podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Zároveň neshledal, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Uvedl, že žalovaný nezmínil jakoukoli diskriminaci své osoby ve vlasti před příjezdem do ČR, zapříčiněnou důvody uvedenými v zákoně o azylu a dokonce ani žádné problémy, které by s ukrajinskými státními orgány nebo bezpečnostními složkami ve vlasti měl. Hlavním motivem jeho odchodu z vlasti v roce 2018 byla snaha vydělat si v zahraničí peníze na zabezpečení rodiny po neúspěchu v podnikání. Poukázal na to, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Dále žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004, s tím, že obava z nastoupení vojenské služby nepředstavuje odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Žalovaný vyšel z Informace OAMP: Ukrajina – Situace zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 14. 9. 2008, podle které v souvislosti s anexí Krymu Ruskou federací a vypuknutí nepokojů na jihovýchodě země, které přerostly v ozbrojený konflikt, bylo nutné v průběhu roku 2014 zvýšit počty ukrajinských ozbrojených sil. Mezi březnem 2014 a červnem 2015 došlo 4x k vyhlášení částečné mobilizace, avšak následně v letech 2015 a 2016 došlo v několika etapách k demobilizaci

vojáků povolanych v rámci částečné mobilizace. V souvislosti se stabilizací situace na východě Ukrajiny, po uzavření tzv. Minských dohod v roce 2015, nebyla již vyhlášena žádná další mobilizace. Již v listopadu 2016 ukrajinský prezident Petro Porošenko sdělil, že na východoukrajinské frontě již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Na základě uvedené zprávy žalovaný uzavřel, že obava žalobce z povolání do armády je zcela bezpředmětná.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Žalobce nejprve namítl, že správní orgán během řízení vycházel z nedostatečných, neaktuálních a netransparentních informací o zemi jeho původu, když žalobce opíral svoji žádost též o politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině. Soud uvedenou námitku neshledal důvodnou. Není pravdou, že by žalovaný založil svoji žádost na politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině. Žalobce v tomto případě žádná tvrzení neuváděl. V žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 8. 1. 2019 žalobce jako důvod této žádosti uvedl *„Nechci se zúčastnit vojenských operací z toho důvodu, že jsem jediný, kdo zabezpečuje rodinu a starám se o svoje děti. To jsou všechny mé důvody.“* V protokolu o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 8. 1. 2019 pak doplnil, že od té doby, co začaly vojenské operace, jeho podnikání přestalo být efektivní a nepřinášelo takový zisk jako letech 2011 až 2013, proto podnikání ukončil v létě 2018 a zavřel všechna zastoupení a kanceláře a začal hledat možnosti, jak uživit rodinu. Rozhodl se proto, že odejde do ČR, kde je podobná mentalita a snadno se naučí jazyk. Dále pak v pohovoru ze dne 8. 1. 2019 uvedl, že poté, co byl vyhlášen válečný stav, se nemůže na Ukrajinu vrátit, neboť by musel jako poručík v záloze nastoupit do armády. Ani v případě protokolu o seznámení s podklady, kdy měl žalobce možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit, žádné konkrétní připomínky k politické nebo bezpečnostní situaci na Ukrajině neměl, pouze obecně sdělil, že ve spise založené informace z roku 2018 jsou zastaralé, ale neuvedl žádné konkrétní námitky, pouze zopakoval, že jako důstojník v záloze se nemůže vyhnout povolání do armády, protože chtějí každého důstojníka, což nemůže, neboť má rodinu a brání mu v tom jeho náboženské přesvědčení. Jediným uváděným důvodem pro odchod z Ukrajiny tak byly ekonomické problémy související s jeho podnikáním.
15. Pro úplnost městský soud dodává, že vyhláškou č. 68/2019 Sb. byla mezi bezpečné země zařazena Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti¹ pod kontrolou proruských separatistů, a to s účinností od 23. 3. 2019 (§ 2 bod 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb.). V případě, kdy je Ukrajina považována za bezpečnou zemi původu a žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování nebo vážné újmy v zemi původu ani žádné

¹ Žalobce žil před odchodem z vlasti ve městě Ch. v Ch. oblasti, která je pod kontrolou centrální vlády.

konkrétní individualizované skutečnosti, v čem spatřuje zjištěné podklady za nedostatečné nebo neaktuální (a neuvádí je ani v žalobě), pak nebyl důvod, aby žalovaný v tomto směru opatroval další důkazy.

16. Pokud jde o bezpečnostní konflikt probíhající na Ukrajině, Městský soud v Praze odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se v minulosti k situaci na Ukrajině opakovaně vyjadřoval. Lze zmínit např. usnesení ze dne 11. 3. 2020, č. j. 2 Azs 382/2018-67, ve kterém kasační soud shledal: „*Pokud stěžovatelé dále namítli své obžehování na zdraví a životě z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny, je třeba předně poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, v němž bylo k bezpečnostní situaci na Ukrajině konstatováno, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze též na další rozhodnutí, ve kterých se této problematice Nejvyšší správní soud věnoval, např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, či ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28. Situace na Ukrajině se přitom od doby, kdy byla uvedena rozhodnutí vydána, nezhoršila, spíše naopak – je všeobecně známo, že se konflikt nešíří do dalších jím dosud nezasažených oblastí (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018 – 39).“*
17. Soud tak považuje podklady, které si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil s ohledem na žalobcovu tvrzení za zcela postačující, a uvedenou námitku shledal nedůvodnou.
18. I v případě obav žalobce z nuceného nástupu do armády, a z toho též dovozující porušení práva na rodinný život, se soud ztotožňuje s odůvodněním žalovaného. V situaci, kdy žalobce v letech 2001 až 2011 sloužil jako profesionál v armádě, a po propuknutí konfliktu na východě Ukrajiny v roce 2014 nebyl až do svého odchodu do ČR v létě 2018 ke službě v armádě povolán (nebyl mu doručen povolávací rozkaz), když byl pouze vyzván k dobrovolnému zvýšení kvalifikace, což odmítl a následně již nebyl ze strany armády kontaktován, pak je jeho obava ze služby v armádě zcela nepodložená. Pokud se v tomto směru žalobce odvolává na vyhlášení válečného stavu na území Ukrajiny, pak tento trval po dobu 30 dnů od 26. 11. 2018 do 26. 12. 2018, a tedy v době, kdy žalobce žádal o mezinárodní ochranu (3. 1. 2019) i v době rozhodování žalovaného (29. 7. 2019) a též v době rozhodování Městského soudu v Praze (25. 1. 2021) na Ukrajině válečný stav vyhlášen nebyl a není. Obava žalobce z nuceného povolání do armády a účasti v bojových operacích na východě Ukrajiny tak nevychází z žádných konkrétních podkladů a zjištění, a jedná se tak o ničím nepodloženou domněnku. Za takové situace pak je nadbytečné se podrobněji zabývat dopadem o jeho rodinného života a námitkou, že v případě nasazení v rámci ATO hrozí účast v bojových operacích, které mají za následek genocidu, etnické čistky a jiné zločiny proti lidskosti, proti míru nebo válečné zločiny. Soud z uvedeného důvodu též neprovedl k důkazu zprávu Amnesty International z roku 2015.
19. Žalovaný též správně posoudil tvrzení žalobce o nemožnosti účasti v bojových operacích z důvodu jeho víry jako účelové s cílem vygradovat žalobcův azylový příběh

- s poukazem na nelogičnost takového vyjádření, když v minulosti studoval vojenskou školu, sloužil jako profesionál v ukrajinské armádě a zároveň tento důvod vůbec nezmínil v údajích k žádosti ani v pohovoru ze dne 8. 1. 2019.
20. Stejně tak ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65) podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu nemohou být relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.
21. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. ledna 2021

JUDr. Tomáš Louda v. r.

samosoudce